

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Ndz/1/2021
Identifikačné číslo spisu: 4018200514
Dátum vydania rozhodnutia: 16.06.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Erika Čanádiová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:4018200514.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: L. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom Š. G.. XX, I., zastúpený: JUDr. Pavol Gráčik, advokát, so sídlom Farská 40, Nitra, proti žalovanému: Okresný úrad Nitra, odbor opravných prostriedkov, referát starostlivosti o životné prostredie, so sídlom Štefánikova trieda 69, Nitra, za účasti: 1/ MH Invest, s. r. o., so sídlom Mlynské Nivy 44/A, Bratislava, IČO: 36 724 530, zastúpený: MAPLE & FISH s. r. o., so sídlom Žiškova 22B, Bratislava, IČO: 36 718 432, 2/ Obec Lužianky, Rastislavova 266, Lužianky, 3/ Nitra Invest, s. r. o., so sídlom Mostná 29, Nitra, IČO: 36 561 690, 4/ Mesto Nitra, so sídlom Štefánikova tr. 60, Nitra, IČO: 00 308 307, 5/ R.. V. W., B. X. X, I., 6/ B. O., V. X, I., 7/ B. H., B. X. XX, I., 8/ Združenie domových samospráv, so sídlom Rovniankova 14, Bratislava, korešpondenčná adresa: Námestie SNP 13, P. O. BOX 218, Bratislava, IČO: 31 820 174, 9/ Roman Cerulík K CERO, so sídlom Štefánikova 59, Nitra, IČO: 11 726 938, 10/ V. B. Q., J. XX, I., v konaní o správnej žalobe žalobcu zo dňa 17.07.2018 proti rozhodnutiu žalovaného č. OU-NR-OOP3-2018/021070 zo dňa 18.04.2018, o námietke zaujatosti uplatnenej žalobcom voči JUDr. Darine Vargovej, predsedníčke senátu 11S Krajského súdu v Nitre, pri prejednávaní veci vedenej na Krajskom súde v Nitre pod sp. zn. 11S/152/2018, takto

rozhodol:

Sudkyňa Krajského súdu v Nitre JUDr. Darina Vargová n i e j e v y l ú č e n á z prejednávaní a rozhodovania vo veci vedenej na Krajskom súde v Nitre pod sp. zn. 11S/152/2018.

Odôvodnenie

1. Žalobca na pojednávaní dňa 08.06.2021 vzniesol námietku zaujatosti voči JUDr. Darine Vargovej, predsedníčke senátu 11S Krajského súdu v Nitre, ktorá sa podľa žalobcu od začiatku snaží uberať z jeho práv. Žalobca uviedol, že namietaná sudkyňa doteraz nikdy nevysvetlila, prečo považuje za zákonné, že stavba strategického parku nebola nikdy posúdená a jedná sa o 700 ha stavbu a z jej názoru, ktorý nikdy v rozhodnutiach neobjasnila ako predsedníčka senátu. Podľa žalobcu je pre neho zbytočné v predmetnom konaní pred takýmto senátom stáť, pretože uvedená sudkyňa ako predsedníčka senátu pojednáva aj v konaniach, aby sa nepojednávalo, vid' rozhodovanie alebo nerozhodovanie vo veci žaloby, kde boli vylúčení synovia žalobcu vo veci vyvlastňovacieho konania, kde vyvlastňovali práve žalobcu pre Mh Invest, takže rozbili žalobcove zámery napriek vyhláseniu najvyššieho predstaviteľa výkonnej moci Róberta Fica. O dôvodoch zaujatosti predsedníčky senátu sa žalobca podľa jeho vyjadrenia

dozvedel pred vznesením námietky z toho ako predsedníčka senátu viedla pojednávanie.

2. Žalobca ďalej namietol, že mu nebolo umožnené dopovedať myšlienku spočívajúcu v tom, že bolo zrušené Najvyšším súdom Slovenskej republiky ich nezákonné rozhodnutie o zastavení konania vo veci jeho synov, pretože senát 11S v konaní 11S/44/2021 nechce rozhodnúť o účastníctve jeho blízkych osôb, t. j. synov ani po takmer 3 rokoch, napriek tomu, že vie, že to má veľký súvis s vyvlastnením žalobcovho majetku, kde sa pojednáva 08.07.2021. Žalobca si myslí, že je to v osobnej rovine, pretože na Najvyššom súde Slovenskej republiky bolo už zrušených veľa nezákonných procesných rozhodnutí, v ktorých rozhodovala JUDr. Várgová či už ako predsedníčka senátu, alebo ako člen senátu. Žalobca si myslí, že ho úmyselne rozhadzuje v jeho príprave a v jeho prejave, a to napriek tomu, že sa snaží byť čo najstručnejší a poukazuje na presné právne normy.

3. Vo vyjadrení zo dňa 09.06.2021 k vznesenej námietke zaujatosti predsedníčka senátu JUDr. Darina Várgová uviedla, že sa v uvedenej veci necíti byť zaujatá, nakoľko k veci, k účastníkom konania (ich zamestnancom), ani k ich právnym zástupcom, resp. k osobám zúčastneným na konaní nemá žiadny vzťah ani pozitívny, ani negatívny. K veci ďalej uviedol, že na tamojší súd do senátu 11S (v ktorom bola zaradená až do 31.05.2021) napadlo v priebehu rokov 2016 až 2020 viac ako 100 žalôb podaných žalobcom. Týmito žalobami sa žalobca domáha preskúmania a zrušenia viac ako 100 rozhodnutí správnych orgánov, ktoré boli vydané v rámci zisťovacích, stavebných a kolaudačných konaní, a ktoré sa týkajú výstavby automobilového závodu v Nitre, resp. s ňou súvisiacich stavieb. Žalobca vo všetkých týchto veciach žiadal nariadiť pojednávanie a na každom pojednávaní jeho právny zástupca navrhuje výsluch žalobcu, na čo má žalobca nepochybne právo a čo žiadnym spôsobom predsedníčka senátu podľa jej vyjadrenia nespochybňuje. Vzhľadom na počet účastníkov konania v týchto veciach (pribratí účastníci administratívnych konaní), používanie odbornej terminológie a potrebu čo najpresnejšieho zaznamenania tejto terminológie, v senáte prakticky od začiatku zvolili taký postup, že právnym zástupcom účastníkov konania ako i žalobcovi, dali možnosť, aby svoju výpoveď nadiktovali priamo do zápisnice o pojednávaní. Predsedníčka senátu 11S ďalej uviedla, že takto postupovala i v prípade žalobcu na pojednávaní dňa 08.06.2021, pričom jeho pozornosť sa snažila upriamiť na žalobou napadnuté rozhodnutie, skutočnosti s rozhodnutím súvisiace a vzhľadom na problémy s protokoláciou prednesu žalobcu i na potrebu jasného a stručného formulovania jeho myšlienok. Predsedníčka senátu 11S vyjadrila názor, že pojednávanie viedla tak, aby bol splnený jeho účel, teda preskúmanie konkrétneho žalobou napadnutého rozhodnutia. Napriek tomu žalobca poukazoval na iné úkony a rozhodnutia správnych orgánov, ktoré nemôžu byť predmetom súdneho prieskumu v predmetnej veci a po opakovanom napomínaní vzniesol proti nej námietku zaujatosti, v ktorej tvrdí, že vo vzťahu k nemu koná s úmyslom ukrátiť ho na jeho právach. Podľa názoru predsedníčky senátu 11S nemá žalobca na takéto tvrdenie žiadny dôvod. Je pravdou, že konanie v niektorých veciach žalobcu (správne žaloby, v ktorých sa domáhal zrušenia procesných rozhodnutí), v senáte 11S uznesením zastavili, resp. žalobu odmietli. Niektoré tieto rozhodnutia Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil a veci vrátil na ďalšie konanie, nakoľko mal iný právny názor, ktorý v senáte rešpektujú a veci týkajúce sa procesných rozhodnutí senát 11S opätovne prejednáva a rozhodne v merite veci tak, ako mu to vyplýva o zrušujúcich rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. K ostatným tvrdeniam žalobcu sa vzhľadom na ich charakter predsedníčka senátu 11S nevyjadřila.

4. Podľa § 87 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej ako „SSP“) sudca správneho súdu je vylúčený z prejednávania a rozhodovania vecí, ak so zreteľom na jeho pomer k veci, účastníkom konania, ich zástupcom alebo k osobám zúčastneným na konaní možno mať odôvodnené pochybnosti o jeho nezaujatosti, alebo ak konal, či rozhodoval vo veci ako zamestnanec orgánu verejnej správy.

5. Podľa § 87 ods. 3 SSP dôvodom na vylúčenie sudcu správneho súdu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudcu a v jeho rozhodovacej činnosti.

6. Podľa § 90 ods. 1 SSP účastník konania má právo z dôvodov uvedených v § 87 uplatniť námietku zaujatosti.

7. Podľa § 90 ods. 2 SSP v námietke zaujatosti musí byť okrem všeobecných náležitostí podania uvedené, proti komu smeruje, dôvod, pre ktorý má byť sudca vylúčený, kedy sa účastník konania podávajúci námietku o dôvode vylúčenia dozvedel a dôkazy na preukázanie svojho tvrdenia, ktorých povaha to pripúšťa, okrem tých, ktoré nemôže bez svojej viny pripojiť. Na podanie, ktoré nespĺňa náležitosti námietky zaujatosti, správny súd neprihliada; v tomto prípade sa vec nadriadenému správneému súdu nepredkladá. Ustanovenie § 58 ods. 1 sa nepoužije.

8. Podľa § 91 ods. 1 SSP námietku zaujatosti je potrebné uplatniť najneskôr do siedmich dní, odkedy sa účastník konania dozvedel o dôvode, pre ktorý je sudca správneho súdu vylúčený. Na neskôr uplatnenú námietku zaujatosti správny súd neprihliada; v tomto prípade sa vec nadriadenému správneému súdu nepredkladá.

9. Podľa § 91 ods. 3 SSP, ak námietka zaujatosti spočíva v dôvodoch podľa § 87 ods. 3, správny súd na námietku zaujatosti neprihliada; v tomto prípade sa vec nadriadenému správneému súdu nepredkladá.

10. Podľa § 92 ods. 1 SSP správny súd predloží vec s vyjadrením namietaného sudcu nadriadenému správneému súdu do siedmich dní od uplatnenia námietky zaujatosti.

11. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) posúdil námietku zaujatosti vznesenú voči predsedníčke senátu 11S Krajského súdu v Nitre, vzhľadom na jej pomer k veci, k účastníkom konania a ich zástupcom, túto prejednal v intenciách právnej úpravy § 87 a nasl. SSP a dospel k záveru, že na vylúčenie dotknutej sudkyne nie je zákonný dôvod.

12. Účelom § 87 SSP citovaného ustanovenia je prispieť k nestrannému prejednávaniu sporu, k nezaujatému prístupu k stranám, ich zástupcom a osobám zúčastneným na konaní; zámerom je tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania. Obsahom práva na prejednanie sporu pred nestranným súdom nie je povinnosť súdu vyhovieť každému návrhu oprávnených osôb a vždy vylúčiť sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodovania sporu pre zaujatosť. Obsahom základného práva na prejednanie sporu nestranným súdom je len povinnosť prejsť každý návrh oprávnenej osoby na vylúčenie sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodnutia a rozhodnúť o ňom (I. ÚS 73/97, I. ÚS 27/98, II. ÚS 121/03).

13. Vzhľadom na to, že rozhodnutie o vylúčení sudcu podľa § 87 až § 91 SSP predstavuje výnimku z ústavnej zásady, podľa ktorej nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), možno sudcu vylúčiť z prejednávania a rozhodovania sporu skutočne iba výnimočne a z naozaj závažných dôvodov, ktoré mu celkom zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom nezaujato a spravodlivo.

14. Pri posudzovaní dôvodov namietanej nezaujatosti treba mať na zreteli nielen právnu úpravu danú ustanoveniami SSP, ale tiež judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) a Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) a napokon aj závery, ku ktorým dospela doterajšia rozhodovacia prax najvyššieho súdu.

15. ESLP pri riešení otázky nestrannosti sudcu vychádza z toho, že okrem nezávislosti sudcu je potrebné brať zreteľ aj na ďalšie aspekty subjektívneho a objektívneho charakteru. Tieto aspekty nestrannosti rozlíšil aj pri svojom rozhodovaní. Subjektívna stránka nestrannosti sudcu sa týka jeho osobných prejavov vo vzťahu ku konkrétnemu prípadu a k stranám sporu, prípadne k ich zástupcom. Pri subjektívnej nestrannosti sa vychádza z prezumpcie nestrannosti dovtedy, kým nie je preukázaný opak. Na preukázanie nedostatku subjektívnej nestrannosti vyžaduje judikatúra ESLP dôkaz o skutočnej zaujatosti (pozri napríklad Hauschildt proti Dánsku). Rozhodujúci nie je subjektívny aspekt, ale existencia objektívnych skutočností, so zreteľom na ktoré môžu vzniknúť pochybnosti o nestrannosti sudcu. Uplatňuje sa tu tzv. teória zdania nezaujatosti (viď tézu, že spravodlivosť nielenže musí byť poskytovaná, ale musí sa tiež javiť, že je poskytovaná). Nestačí, že sudca je subjektívne nestranný, ale musí sa ako taký aj objektívne javiť (Delcourt proti Belgicku).

16. Objektívny aspekt nestrannosti je založený na vonkajších inštitucionálnych, organizačných a procesných prejavoch sudcu a jeho vzťahu k prejednávaniu sporu, stranám, ich zástupcom a osobám zúčastneným na konaní. Rozhodujúcim prvkom v otázke rozhodovania o (ne)zaujatosti zákonného sudcu je či obava strany sporu je objektívne oprávnená. Relevantnou je len taká obava z nedostatku nestrannosti, ktorá sa zakladá na objektívnych, konkrétnych a dostatočne závažných skutočnostiach. Objektívnu nestrannosť nemožno ale chápať tak, že čokoľvek, čo môže vrhnúť čo aj len tieň pochybnosti na nestrannosť sudcu, ho automaticky vylučuje z prejednávania a rozhodovania veci.

17. Nestrannosť sudcu je potrebné posudzovať vždy v závislosti od konkrétnych okolností prípadu a podľa objektívneho kritéria rozhodnúť či existujú preukázateľne skutočnosti, ktoré môžu spôsobiť vznik pochybností o nestrannosti sudcu (pozri tiež Fey proti Rakúsku). Pri rozhodovaní či je daný oprávnený dôvod na obavu, že konkrétny sudca nie je nestranný, je stanovisko osoby oprávnenej namietať zaujatosť dôležitá, ale nie rozhodujúca; určujúce je to, či sa môže táto obava považovať objektívne za oprávnenú. Len nestranný súd totiž poskytuje stranám rovnaké príležitosti na uplatnenie všetkých práv, ktoré im zaručuje právny poriadok (II. ÚS 71/97).

18. Z ustanovenia § 30 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov vyplýva (o. i.) povinnosť sudcu zdržať sa všetkého, čo by mohlo ohroziť dôveru v nezávislé, nestranné a spravodlivé rozhodovanie súdov. Sudca musí vystupovať nezaujato a dbať o to, aby jeho nestrannosť nebola dôvodne spochybňovaná. K stranám je povinný pristupovať bez akýchkoľvek predsudkov. Aj so zreteľom na toto ustanovenie má sudca zachovávať k sporu, stranám, ich zástupcom a osobám zúčastneným na konaní vždy vecný a profesionálny prístup.

19. K námietkam žalobcu, že predsedníčka senátu 11S sa snaží od začiatku uberať z jeho práv, že doteraz nikdy nevysvetlila, prečo považuje za zákonné, že stavba strategického parku nebola nikdy posúdená, a že uvedená predsedníčka senátu pojednáva aj v konaniach, aby sa nepojednávalo, najvyšší súd konštatuje, že ide o námietky týkajúce sa dodržiavania práv účastníka konania, obsahu súdnych rozhodnutí a procesných rozhodnutí o pojednávaní, či nepojednávaní v konkrétnych konaniach, teda námietky týkajúce sa procesného postupu sudcu a jeho rozhodovacej činnosti, ktoré v zmysle ustanovenia § 87 ods. 3 SSP nie sú dôvodom na vylúčenie sudcu správneho súdu z prejednávania a rozhodovania veci, pričom v zmysle § 91 ods. 3 SSP na takéto námietky neprihliada. Uvedené dôvody nemôžu byť predmetom námietky zaujatosti voči sudcovi, ale môžu byť dôvodom podania kasačnej sťažnosti podľa § 440 ods. 1 SSP proti právoplatnému rozhodnutiu krajského súdu.

20. V súvislosti s tvrdením žalobcu, že konanie predsedníčky senátu 11S je v osobnej rovine a že JUDr. Vargová ho úmyselne rozhadzuje v jeho príprave a v jeho prejave, najvyšší súd konštatuje, že uvedené skutočnosti z konania JUDr. Vargovej nevyplývajú a neboli žalobcom preukázané v konkrétnom skutkovom vymedzení, pričom z obsahu spisu nevyplýva žiadny dôvod pre spochybenie pravdivosti vyjadrenia namietanej sudkyne, v zmysle ktorého nemá žiadny vzťah k prejednávanej veci, účastníkom konania (ich zamestnancom), ich zástupcom, alebo k osobám zúčastneným na konaní.

21. Vychádzajúc z vyššie citovaných zákonných ustanovení, konštantnej judikatúry a procesných zásad, najvyšší súd v danej veci nemohol považovať dôvody, ktoré uviedol žalobca v námietke zaujatosti uplatnenej dňa 08.06.2021, za dôvody pre vylúčenie sudkyne JUDr. Dariny Vargovej, predsedníčky senátu 11S Krajského súdu v Nitre, z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na tomto súde pod sp. zn. 11S/152/2018.

22. Záverom najvyšší súd poučuje žalobcu, že v zmysle ust § 95 SSP, ak nevyhovie šikanózne alebo zjavne bezdôvodnej námietke zaujatosti, môže uložiť účastníkovi konania, ktorý takúto námietku uplatnil, poriadkovú pokutu do 500,- Eur. Napriek tomu, že v predmetnej veci sa jedná o zjavne bezdôvodnú námietku zaujatosti, najvyšší súd tentokrát toto svoje oprávnenie nevyužil, je však potrebné upozorniť žalobcu, najmä s ohľadom na skutočnosť, že vystupuje ako strana vo viac ako 100 obsahovo obdobných konaniach pred Krajským súdom v Nitre, že v prípade, ak bude v daných konaniach vznášať

zjavne bezdôvodné námietky zaujatosti, najvyšší súd k uloženiu pokuty podľa § 95 SSP pristúpi.

23. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd v pomere hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 k § 147 ods. 2 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.